

19 02 2015

nr. 31

A V I Z

asupra proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

(nr.2 din 21.01.2015)

Examinînd proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament, cu adresa nr.2 din 21.01.2015, DIRECȚIA GENERALĂ JURIDICĂ, în temeiul art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, avizează proiectul cu următoarele observații și propuneri.

1. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.121-XV din 03.05.2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, Legii nr.190-XV din 08.05.2003 cu privire la veterani și Legii nr.499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, avînd ca scop suplimentarea măsurilor de protecție socială a veteranilor celui de-al doilea război mondial.

Prin natura reglementărilor promovate, prezentul proiect de lege se înscrie în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.72 din Constituția Republicii Moldova.

2. Pornind de la faptul că proiectul de lege are caracter preponderent financiar, atenționăm că din setul de documente de însoțire obligatorii la proiect, lipsește fundamentarea economic-financiară, prevăzută în Regulamentul Parlamentului, fapt ce demonstrează nerespectarea prevederilor art.47 din regulament la prezentarea și înregistrarea proiectului de lege.

Mai mult, atenționăm că proiectul urmează a fi supus procedurii de acceptare de către Guvern. Or, art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, determină dreptul Guvernului de a accepta (sau de a nu accepta) majorarea sau reducerea veniturilor, cheltuielilor bugetare printr-o propunere legislativă sau amendament, drept condiționat de dispozițiile constituționale privind sistemul finanțelor publice

naționale, formarea, administrarea, utilizarea și controlul cărora, în temeiul art. 130 alin. (1) din Constituție, care sînt reglementate prin lege.

Astfel, potrivit art.11 alin.(5) din Legea nr.847-XIII din 24.05.1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 25 martie 2005) după adoptarea legii bugetare anuale nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat, nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit; nici o lege, alta decît privind modificări la legea bugetară anuală, care prevede reducerea excedentului bugetului de stat aprobat sau majorarea deficitului bugetului de stat aprobat, **nu poate fi adoptată**.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile constituționale enunțate (a se vedea și Hot.CC nr.29 din 22.05.2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova), examinarea și/sau adoptarea prezentului proiect de lege, nu poate precede procedura constituțională de acceptare de către Guvern, a cheltuielilor din banii publici generate de implementarea soluției legislative propuse prin prezentul proiect de lege.

3. Concomitent, atenționăm că prin suplimentarea garanțiilor sociale stabilite prin actele legislative propuse spre modificare și completare se aduce atingere dispoziției art.16 din Constituție privind egalitatea și nediscriminarea. Or, potrivit art.6 din Legea nr.190/2003, veterani de război sunt recunoscuți participanții de război și persoanele asimilate participanților la război, care cuprind un spectru foarte mare de categorii de beneficiari de garanțiile sociale stabilite prin aceleași acte legislative.

4. Din punct de vedere al exigențelor normelor de tehnică legislativă, de altfel obligatorii pentru toți subiecții cu drept de inițiativă legislativă, atenționăm că prezentul proiect de lege are un grad insuficient de respectare a acestor norme. Astfel,

1) la *art.I, partea dispozitivă* trebuia să fie redată, după următorul model:

"Art.I. – La articolul 2 punctul 2) din Legea nr.121-XV din 3 mai 2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.51, art.280), cu modificările ulterioare, cifra "400" se substituie cu cifra "700".;

2) la *art.II, partea introductivă și dispozitivă* trebuiau redată, astfel:

"Art.II. – La articolul 14 alineatul (1) din Legea nr.190-XV din 8 mai 2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.84–86, art.392), cu modificările ulterioare, se completează în ordine alfabetică cu literele "b), f¹, i¹ și w) ", cu următorul cuprins: ...".

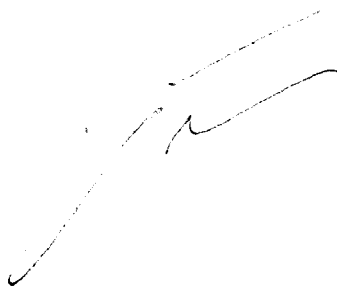
Totodată, atenționăm că *teza a doua* din textul propus pentru *litera w)*, reprezintă o normă distinctă și, prin urmare trebuia să fie numerotată, iar operațiunea avută în vedere trebuia să fie specificată în *partea dispozitivă a art.II*.

Atenționăm și asupra *frazei din finalul textului propus pentru litera w)*, prin care se propune completarea alineatului (2) din art.14 din aceeași lege, or, nu specifică textul pentru completarea propusă;

3) la *art.III*, atenționăm că *partea introductivă și dispozitivă* trebuia să fie redată, astfel:

"Art.I. – La articolul 14 alineatul (1) din Legea nr.499-XIV din 14 iulie 1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.87–91, art.214), se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

" d) .... "

Ion Creangă
Șef Direcție

Ex: L. Sirețanu